

Cuprins

ABREVIERI ȘI ACRONIME	5
------------------------------------	----------

PARTEA I - ORDINEA JURIDICĂ UNIONALĂ

CAPITOLUL I

APARIȚIA ȘI EVOLUȚIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE ȘI U.E.	17
---	-----------

1. Considerații generale	17
2. Crearea și dezvoltarea comunităților europene și Uniunii europene	20

TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTINȚELOR	46
--	-----------

CAPITOLUL II

DEFINIȚIA, IZVOARELE ȘI PRINCIPIILE DREPTULUI UNIONAL	48
--	-----------

1. Definiție	48
2. Clasificare	50
3. Izvoarele dreptului unional	50
4. Principiile fundamentale ale dreptului unional.....	57
4.1. Definiție	57
4.2. Categoriile de principii de drept unional	57
4.3. Principiile dreptului UE	59
4.3.1. Principiul atribuirii competențelor.....	59
4.3.2. Principiul împuternicirii implicite	63
4.3.3. Principiul subsidiarității.....	65
4.3.4. Principiul proporționalității.....	74
4.3.5. Principiul echilibrului instituțional	78
4.3.6. Principiul cooperării instituționale denumit și principiul cooperării loiale	79
4.3.7. Principiul supremației (caracterului prioritar al dreptului unional față de dreptul național).....	82

4.3.8. Principiul transparenței și democrației.....	94
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR.....	97

CAPITOLUL III

REGULI DE DREPT INSTITUȚIONAL AL UE 100

1. Obiect și conținut	100
1.1. Obiectul regulilor	100
1.2. Conținut. Regim aplicabil.....	100
2. Câmp de aplicare.....	101
2.1. Aplicarea în spațiu (regula <i>ratione loci</i>).	101
2.2. Aplicarea în timp (regula <i>ratione temporis</i>).	103
2.3. Aplicarea dreptului unional față de persoane (regula <i>ratione personae</i>).	105
2.4. Aplicarea dreptului unional în raport cu sediul materiei (regula <i>ratione materie</i>).	107
3. Personalitatea juridică a UE	116
4. Privilegii și imunități	120
5. Sediul UE.....	122
6. Regimul lingvistic.....	122
7. Ordinea juridică unională	123

TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR.....128

CAPITOLUL IV

OBIECTIVELE UNIUNII EUROPENE 132

1. Considerații generale	132
2. Obiectivele fundamentale ale UE.....	134

TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR.....140

CAPITOLUL V

CETĂȚENIA EUROPEANĂ 142

1. Considerații generale	142
2. Definiție	144
3. Conținutul cetățeniei europene	146

TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR.....162

PARTEA A II-A - INSTITUȚIILE UNIUNII EUROPENE

CAPITOLUL V

INSTITUȚIILE PRINCIPALE ALE UNIUNII EUROPENE.....165

- 1. Considerații generale 165
- 2. PARLAMENTUL EUROPEAN 167
  - 2.1. Componența Parlamentului European 167
  - 2.2. Organizarea Parlamentului European 169
  - 2.3. Președintele Parlamentului European.....170
  - 2.4. Biroul Parlamentul European 170
  - 2.5. Conferința președinților 172
  - 2.6. Conferința președinților de comisii 173
  - 2.7. Conferința președinților de delegație 173
  - 2.8. Grupuri politice 173
  - 2.9. Comisiile și delegațiile interparlamentare.....174
  - 2.10. Atribuțiile Parlamentului European.....176
- 3. Consiliul European.....182
  - 3.1. Atribuțiile Consiliului European 184
  - 3.2. Componența Consiliului European 185
  - 3.3. Modalitatea de adoptare a deciziilor 186
- 4. CONSILIUL.....186
  - 4.1. Componența Consiliului.....187
  - 4.2. Președinția Consiliului 187
  - 4.3. Secretariatul general 188
  - 4.4. Comitetul Reprezentanților Permanenți (COREPER) 188
  - 4.5. Comitete și grupuri de lucru 189
  - 4.6. Modalitatea de adoptare a deciziilor 190
  - 4.7. Atribuțiile Consiliului 192
- 5. Comisia 193
  - 5.1. Constituirea Comisiei.....193
  - 5.2. Componența Comisiei.....194
  - 5.3. Președintele Comisiei 195
  - 5.4. Atribuțiile Comisiei 196
  - 5.5. Modalitatea de adoptare a deciziilor 196

6. Înalțul Reprezentant pentru Politică Externă și de Securitate Comună	198
6.1. Atribuțiile Înalțului Reprezentant pentru Politică Externă și de Securitate Comună a Uniunii Europene	199
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTINȚELOR	201

CAPITOLUL V

INSTITUȚII, ORGANE ȘI ORGANIZAȚII ALE UE	204
1. Curtea de Conturi a UE	204
1.1. Constituirea Curții de Conturi	204
1.2. Componenta Curții de Conturi	205
1.3. Competențele Curții de Conturi	206
1.4. Organizarea Curții de Conturi	207
2. Banca Centrală Europeană	209
2.1. Constituirea Băncii Centrale Europene	209
2.2. Organizarea și competențele organelor decizionale ale Băncii Centrale Europene	209
3. Organele consultative ale UE	214
3.1. Comitetul Economic și Social	214
3.1.1. Componenta Comitetul Economic și Social	214
3.1.2. Organizarea Comitetului Economic și Social	215
3.2. Comitetul Regiunilor	215
3.2.1. Componenta Comitetului Regiunilor	216
3.2.2. Organizarea și atribuțiile Comitetului Regiunilor	216
3.3. Banca Europeană de Investiții	217
3.3.1. Componenta Băncii Europene de Investiții	217
3.3.2. Organizarea Băncii Europene de Investiții	217
3.4. EUROPOL	218
3.4.1. Atribuțiile Europol	219
3.4.2. Organele și atribuțiile Oficiului European de Poliție	219
3.5. EUROJUST	220
3.5.1. Organizarea Eurojust	220
3.5.2. Atribuțiile și competențele Eurojust	220

3.6. Parchetul European	221
3.6.1. Competența și atribuțiile Parchetului European ...	221
3.6.2. Organizarea Parchetului European	223
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR	225

CAPITOLUL VIII

ORGANELE UNIONALE DE JURISDICȚIE .....

1. Considerații generale	228
2. Curtea de Justiție a Uniunii Europene	228
2.1. Compunerea și organizarea CJUE	229
2.2. Competența CJUE	233
3. Tribunalul	238
3.1. Componența și organizarea Tribunalului.....	239
3.2. Competența Tribunalului.....	240
3.3. Procedura	241
4. Tribunalul Funcției Publice	242
4.1. Constituirea și componența Tribunalului Funcții Publice.....	242
4.2. Organizarea și competența Tribunalului Funcției Publice (TFP).....	243
4.3. Procedura în fața TFP.....	245
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR	248

CAPITOLUL VIII

ACTELE JURIDICE ADOPTATE DE INSTITUȚIILE UNIONALE .....

1. Considerații generale	251
1.1. Metode legale formale utilizate pentru dezvoltarea politicilor unionale	251
1.2. Metodele de soft-law utilizate pentru dezvoltarea politicilor unionale	252
2. Instrumente juridice aflate la dispoziția instituțiilor UE.....	252
2.1. Actele juridice tipice	253
2.1.1. Categoriile de acte juridice tipice	253
2.2. Actele juridice unionale atipice	260
2.2.1. Categoriile de acte atipice:	260

3. Motivarea și publicitatea actelor juridice ale instituțiile unionale	261
3.1. Obligația de motivare a actelor juridice unionale	262
3.2. Publicitatea actelor legislative adoptate de instituțiile unionale	263
4. Procedura de luare a deciziilor în vederea adoptării actelor unionale	264
5. Procedura de adoptare a actelor unionale	270
5.1. Actele Comisiei	270
5.2. Actele Consiliului și Parlamentului European	271
5.3. Actele Consiliului European	274
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR	275

PARTEA A III-A - CONTENCIOSUL UNIUNII EUROPENE

CAPITOLUL IX

PROCEDURA JUDICIARĂ ÎN FAȚA INSTANȚELOR UNIONALE .....

1. Considerații introductive	278
2. Trăsături ale procedurii judiciare	279
3. Asistarea în fața instanțelor unionale	279
4. Regimul lingvistic	280
5. Termenul de introducere a acțiunii	281
6. Etapele procedurii	283
7. Hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene	290
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR	293

CAPITOLUL X

CONTROLUL JURISDIȚIONAL AL ACTELOR UNIONALE .....

1. Acte juridice ce pot face obiectul controlului jurisdicțional	296
2. Acte juridice ce nu pot fi supuse controlului judiciar	297
3. Cauzele de nelegalitate a actelor unionale	298
3.1. Necompetența	298
3.2. Încălcarea cerințelor procedurale esențiale	300

3.3. Încălcarea tratatelor	301
3.4. Încălcarea oricăror reguli de drept privind aplicarea tratatelor	301
3.5. Abuzul de putere	302
4. Căi de contestare a actelor unionale.....	303
4.1. Acțiunea în anulare.....	304
4.1.1. Considerații generale	304
4.1.2. Categoriile de acte ce pot face obiectul acțiunii în anulare	305
4.1.3. Categoriile de reclamânți și pârâți	306
4.1.4. Acte ce pot face obiectul acțiunii în anulare.....	310
4.1.5. Motive de nelegalitate	312
4.1.6. Termene și efectul introducerii acțiunii	312
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR	315

CAPITOLUL XI

ACȚIUNEA ÎN CONSTATAREA ABȚINERII NEJUSTIFICATE .....

1. Considerații generale	318
2. Instituțiile împotriva cărora poate fi introdusă acțiunea în constatarea abținerii nejustificate.....	319
3. Categoriile care au legitimitate procesuală activă în introducerea acțiunii în constatarea abținerii nejustificate	319
4. Condiții pentru introducerea recursului în carență	320
5. Procedura	322
6. Efectele hotărârii	324
7. Cererea pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare	324
7.1. Considerații generale.....	324
7.2. Caracteristicile procedurii.....	326
7.3. Particularitățile trimiterilor preliminare	326
7.4. Instanțele naționale abilitate sau obligate să facă trimiteri	329
7.5. Procedura în fața CJUE.....	334
7.6. Efectele hotărârii preliminare.....	335
8. Excepția de nelegalitate	337

8.1. Considerații generale	337
8.2. Condiții de admisibilitate	337
8.3. Acte care pot fi atacate cu excepția de nelegalitate	340
8.4. Efectele admiterii excepției de nelegalitate	340
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTINȚELOR	341

CAPITOLUL XII

CONTROLUL JUDICIAR ASUPRA ACȚIUNILOR STATELOR MEMBRE

ALE UNIUNII EUROPENE	344
1. Generalități	344
2. Noțiunea de neîndeplinire a obligațiilor	345
3. Natura neîndeplinirii obligațiilor	346
4. Legitimitatea procesuală activă și pasivă	347
5. Modalități de declanșare a procedurii	349
6. Controlul exercitat de Comisie și cel realizat de CJUE	351
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTINȚELOR	361

CAPITOLUL XIII

ALTE CAZURI DE EXERCITARE A CONTROLULUI JUDICIAR .....

1. Acțiunea în răspundere extracontractuală	364
1.1. Generalități	364
1.2. Condițiile de antrenare a răspunderii extracon- tractuale a UE	365
1.3. Legitimitatea procesuală în cadrul acțiunii în despăgubire	368
1.4. Antrenarea răspunderii în despăgubire. Termen de introducere a acțiunii. Temeinicia acțiunii	369
2. Acțiunile în legătură cu serviciul introduse de funcționarii UE	373
2.1 Generalități	373
2.2. Natura contenciosului funcției publice europene	373
2.3. Legitimitatea procesuală în cazul litigiilor introduse de funcționarii UE	374
2.4 Condiții de admisibilitate a acțiunii	375

3. Acțiunea în arbitraj.....	376
3.1. Generalități.....	376
3.2. Calitate procesuală activă sau pasivă	377
4. Acțiunea pentru obținerea avizelor	377
5. Acțiunea contra sancțiunilor pecuniare	378
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR.....	379

CAPITOLUL XIV

FORME SPECIALE DE PROCEDURĂ 382

1. Generalități.....	382
2. Procedura în fața Curții de Justiție	384
2.1. Suspendarea executării actului atacat.....	384
2.2. Măsurile provizorii.....	385
2.3. Chestiuni prelabile	385
2.4. Intervenția	386
2.5. Pronunțarea hotărârii <i>in absentia</i>	387
2.6. Proceduri speciale de reexaminare	387
2.7. Cererea pentru obținerea unei formule executorii privind executarea bunurilor	388
2.8. Cereri pentru interpretare.....	389
2.9. Avizele.....	390
3. Procedura în fața Tribunalului.....	390
3.1. Procedura măsurilor provizorii	390
3.2. Procedura accelerată.....	391
3.3. Declinare de competență	391
3.4. Competența Tribunalului.....	392
3.5. Reexaminarea hotărârilor Tribunalului	392
4. Procedura în fața Tribunalului Funcției Publice	393
TEST DE VERIFICARE ȘI CONSOLIDARE A CUNOȘTIINȚELOR.....	395

Bibliografie selectivă 399

1. Tratatе, cursuri, monografiі și articole	399
2. Site-uri consultate	401
3. Acte normative unionale	401
4. Jurisprudența relevantă	406

PARTEA I

ORDINEA JURIDICĂ UNIONALĂ

CAPITOLUL I

APARIȚIA ȘI EVOLUȚIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE ȘI U.E.

1. Considerații generale

Cuvântul „*europa*” a fost utilizat, inițial, în timpul războaielor persane pentru peninsula greacă, iar, apoi extins și pentru vestul și nordul continentului, odată cu extinderea imperiului roman. Din punct de vedere etnic termenul „*europa*” semnifică continentul popoarelor de origine germanică, romană și slavă, iar din punct de vedere religios - continentul creștinilor.

Unificarea Europei își are originea în modele istorice, primele apărute încă în antichitate, dezvoltate în perioada Evului Mediu, dar mai ales între cele două războaie mondiale.

A. Perioada antichității - Imperiul Roman

Primele structuri de cooperare s-au concretizat în asocieri dintre cetățile stat - grecești. Astfel, au luat naștere alianțe precum Liga din Peloponez (546 î.e.n)¹, iar apoi Liga de la Delos(431 î.e.n)².

---

¹ Liga s-a înființat în urma unui tratat încheiat între Sparta și Tegea prin care spartanii în caz de război urmau să primesc ajutorul celor din Tegea.

² Liga reprezintă o inovație majoră în practica alianțelor militare ale lumii antice, fiind organizație militară și politică permanentă care avea principal obiectiv constituirea unei flote permanente care să intervină în favoarea oricăreia dintre cetățile aliate (Samos, Chios, Thasos, Colophon, Chalcis, Eretria, Milet) pentru respingerea atacurilor din partea

B. Perioada Evului Mediu - Imperiul Carolingian (800-888)

În încercarea de a restaura Imperiul Roman de Apus, Carol cel Mare (768-814) a promovat o politică de expansiune a regatului francilor. După încoronarea sa de către Papa Leon al III-lea, în anul 800, în biserica Sf. Petru din Roma, Carol cel Mare a pus bazele Imperiului Carolingian³ urmărind unificarea întregul continent. Astfel, la mijlocul secolului al VIII-lea prin opera dinastiei Carolingienilor, Europa cunoaște prima încercare de refacere a unității sale politice, în care s-au îmbinat experiențe germanice, romane și creștine. Unitatea politică instituită în această perioadă s-a destrămat prin semnarea Tratatului de la Verdun (843), când Imperiul Carolingian a fost împărțit în trei regate de către cei trei fii⁴ ai lui Ludovic cel Pios, nepoții lui Carol cel Mare.

După destrămarea dinastiei carolingiene, Otto cel Mare (912-973) a devenit regele germanilor în perioada 936-973, după ce a fost încoronat la Roma de către Papa Ioan al XII-lea, acesta încercând restaurarea imperiului printr-o politică abilă, îmbinând diplomația cu războiul. Politica sa a fost continuată de către fiul său Otto al II-lea (973-996), precum și de către succesorul acestuia Otto al III-lea (996-1002).

Tentativele de unificare a continentului european prin expansiune teritoriale și forța armelor n-au fost de durată. Creștinismul instituit în timpul Imperiului Roman odată cu Edictul de la Milano (313) și cel de la Tesalonic (380) a reprezentat o sinteză a spiritualității europene care a evoluat sub semnul ideii de unitate, biserica funcționând ca prima structură paneuropeană⁵.

Imperiului Persan. Atena am obținut prin Ligă un recunoaște la puteri sale maritime și a concurat cu Sparta pentru statutul de cea mai mare putere militară a lumii grecești. Liga de la Delos a permis Atenei lărgirea cadrului instituțional și funcționarea, mai bine de un secol, celei mai radicale forme de guvernare democratică din istoria lumii antice.

³ Imperiul cuprindea Galia, nordul și centrul Peninsulei Italice, nord-estul Peninsulei Iberice și ținuturi de la est de Rin.

⁴ Lothar care avea regatul său în Italia, prin Tratatul de la Verdun a primit partea centrală a imperiului - Țările de Jos, Lorena, Alsacia, Burgundia, Provence; Ludovic Germanul stăpâna în Bavaria și a primit partea estică a Germaniei; Carol cel Pleșuv care stăpâna în Aquitania a primit partea vestică, aproximativ Franța de azi.

⁵ Gh. Sbârnă, *Români și proiectele federale europene interbelice*, Editura Sylvi, București, 2002, p. 9.

În operele unor diverși autori s-a reliefat conștiința unei Europe unite⁶. Astfel, în 1306 Dante Alighieri în opera „**De Monarhia**” scria despre necesitatea creării unei monarhii europene universale (împărat romano-german) și adoptării unor legi unitare, dar cu păstrarea independenței domnitorilor din fiecare țară.

În 1307 Pierre Dubois în opera „**De Imperiale Terrae Sanctae**” a propus o Europă unită din punct de vedere politic, înființarea Curții de Justiție a Uniunii Europene, subordonată Sfântului Scaun, Adunarea Permanentă a Statelor sau Consiliul să ia măsuri pentru pacea pe continent.

În 1461 Georges de Podiebrad, regele Boemiei, propune o alianță federală a monarhilor din Europa, crearea unei federații europene care să dispună de armată și buget comun.

În 1605, Tornasso Camparella în opera sa „**Monarchia Messial**” a subliniat avantajele unei Europe Unite. Tot în sec. XVII, abatele Emeric Cruci consideră că la baza Europei Unite stă împăcarea dintre religii.

În 1693 William Penn - prim guvernator al Pensylvaniei, în opera sa a elaborat un proiect al U.E. pentru asigurarea păcii și bunăstării locuitorilor Europei și a propus înființarea unui organ care să adopte legi pe baza votului ponderat (în funcție de potențialul economic al statelor).

Biserica Catolică a creat exemplul de uniune europeană prin ierarhizarea strică administrativă, dogma sa unitară, angajamentul social și cultural (școli, mănăstiri), stil de arhitectură etc.

În sec. XVIII abatele Saint - Pierre, în opera sa „**Projet de Paix Perpetuelle**”, sublinia necesitatea creării unui Senat european compus din 40 de membri, înzestrat cu putere legislativă și judiciară, care să decidă cu majoritate de voturi, constituirea unei forțe armate, o alianță permanentă între suverani etc.⁷.

Uniunea vamală prusacă (1834 - 1837) a constituit model de uniune economică și comercială;

---

⁶ Sean Van Raepenbusch, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, Editura Rosetti Internațional, București, 2014, p. 24.

⁷ L. Cartou, *Communautes Europeennes*, Editura Dalloz, Paris, 1991, p. 4 și urm.

În sec. XIX - la Congresul de Pace de la Paris 1849, Victor Hugo vorbea despre o uniune europeană.

C. Între primul și al doilea război mondial⁸

În 1919 contele austriac Richard Nikolaus von Coudenhove Kalergi a pus bazele mișcării Uniunii Paneuropene, ce urmărea unificarea celor 26 democrații formale din Europa în 1923 și a cerut crearea Statelor Unite ale Europei.

Proiectul său, expus în volumul *Pan-Europa*, a tratat problemele referitoare la unitatea - uniunii vamale, economia unită și organismele comune. În opinia sa, Europa unită se va realiza doar ca o asociație de state libere, pledând de fapt pentru o confederație paneuropeană.

Richard Nikolaus von Coudenhove Kalergi l-a inspirat pe ministrul de externe francez Aristide Briard care în 5 IX 1929 a atras atenția asupra necesității unei uniuni europene, proiectul său eșuând din cauza deteriorării relațiilor dintre protagoniștii scenei politice europene

La 21 III 1943 W. Churchill a vorbit despre crearea unei federații a statelor europene sub conducerea Angliei și cu excluderea U.R.S.S. Acesta, în cuprinsul declarației din 1946 de la Universitatea din Zurich, a lansat o invitație adversarilor săi - Franța și Germania - de a se concilia în vederea creării unui „Consiliu al Europei”.

2. Crearea și dezvoltarea comunităților europene și Uniunii europene

Etapele integrării europene sunt:

- a) 1945-1949 pregătirea înființării Comunității Europene;
- b) 1950-1960 înființarea Comunității Europene;
- c) 1961-1969 criza de consolidare a celor 3 comunități;
- d) 1970-1989 începutul procesului de integrare europeană;

---

⁸ S. Breitenmoser, *Praxis des Europarechtes*, Editura Osterreich Verlag, Wien, 1996, p. 79, apud F. Gyula, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, Editura Hamangiu, București, 2012, p. 16.